

Homogeweld blijvend in het oog houden

Leeuwarden | De Raad van Kerken in Nederland zou niet alleen de anti-geweldverklaring tegen homoseksuelen moeten ondertekenen, maar ook moeten monitoren in hoeverre de kerken de consequenties nakomen die daaruit zouden moeten volgen. Dat geluid klonk zaterdagmiddag in de Waalse kerk in Leeuwarden tijdens de Roze Lezing.

Op 17 mei 2011 presenteerden zeventien kerken, waaronder de koepelorganisatie Raad van Kerken in Nederland, een gezamenlijke verklaring tegen geweld tegen homoseksuelen. Het document kwam tot stand op verzoek van en onder begeleiding van COC Nederland en het Landelijk KoördinatiePunt groepen kerk en homoseksualiteit (LKP).

De ondertekening door de kerkenkoepel was een duidelijk signaal. De Raad van Kerken wijst nu bijvoorbeeld bij bezoeken in het buitenland ook op het bestaan van het Nederlandse initiatief. Klaas van der Kamp, algemeen-secretaris van de Raad van Kerken in Nederland, vertelde zaterdag in Leeuwarden dat hij verbaasd was „toen ik de eerste keer de uitnodiging voor het thema anti-geweld onder ogen kreeg. Wie zou geweld ooit willen legitimeren? Ik vond het een open deur.”

Gaandeweg werd hem de relevantie duidelijker. „Ik kwam opnieuw onder de indruk van hoe duizenden homoseksuelen in de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen en vermoord in concentratiekampen. In de internationale contacten merkte ik dat de toon naar homoseksuelen niet altijd respectvol was. Ik realiseerde me dat je als theologen elkaar steeds op zuiver denken moet aanspreken.”

Het kan namelijk zomaar gebeuren dat „theologie haar onschuld verliest”. Van der Kamp legde twaalf commentaren naast elkaar en had de uitleg bij twee Bijbelteksten bekeken. De twee klassieke: Romeinen 1:26 en 27 en Leviticus 18:22, over de seksuele omgang tussen mannen. Die worden in de discussie over homoseksualiteit zeer regelmatig uit hun verband gerukt. „Als je let op de context van Romeinen en Leviticus dan kan je van beide teksten zeggen, dat ze ‘liefde van mannen voor mannen’ niet als centraal thema hebben. Leviticus heeft als veronderstelling dat hij spreekt tegen een getrouwde man. Deze getrouwde man mag naast zijn huwelijkse staat er geen seksuele vrijheden extra op nahouden. Als je let op de context van Romeinen dan gaat het over het loslaten van God en het Hem niet aanreiken van de eer die Hem toekomt.”

Van der Kamp noemde het daarom belangrijk om steeds de context te benoemen waarin de Bijbel spreekt, zodat woorden geen ongenueanceerd eigen leven gaan leiden die de essentie van de Bijbeltekst te buiten gaan. De bestuurder van de kerkenkoepel, die afgelopen week 25 jaar predikant was en vanuit zijn functie als uitgever veel publicaties ziet, heeft ook de indruk dat teksten die vertaald zijn uit bijvoorbeeld de Verenigde Staten „beduidend steviger zijn dan teksten die met een zekere fijngevoeligheid door Nederlandse schrijvers zijn opgesteld”.

Ds. Ulbe Tjallingii, voorzitter van de Werkgroep Geloof en homoseksualiteit Friesland, riep op om het woord homofilie niet meer te gebruiken. „Het woord ‘homofilie’ staat bij ons gelijk aan onveiligheid en we raden u aan het woord in publicaties niet te gebruiken. Het wekt ten onrechte de indruk dat je onderscheid kunt maken tussen wie je bent en hoe je leeft. We hebben liever dat mensen spreken over ‘homoseksualiteit’.”

Gisteren werd in de Grote Kerk in Leeuwarden de jaarlijkse Friese Roze Viering gehouden. Die werd bezocht door ongeveer 250 mensen, inclusief het gelegenheidskoor onder leiding van Ulbe Tjallingii en Sebastiaan Schippers. Ds. Reinier Nummerdor preekte over het thema ‘Geroepen om sámen te leven’ naar aanleiding van Marcus 3 (‘Iedereen die de wil van God doet, die is mijn broer en zuster en moeder’). Gezamenlijk werd het avondmaal gevierd en daarna was er gelegenheid tot ontmoeting. De eerste Friese Roze Viering was in 1993 in Buitenpost en is sindsdien een vaste traditie.

* www.werkgroepgh.nl voor meer info over het werk van de Friese werkgroep